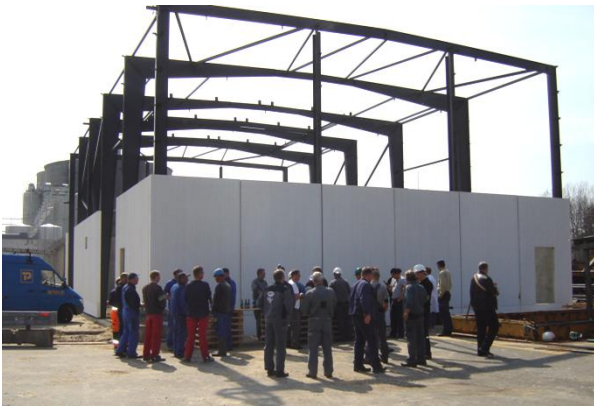

Vaskeri

Af adm. direktør Niels Eriksen og agrochef Henrik Pedersen

I det sidste nummer af AKV-NYT blev det nye vaskeri præsenteret som mere end blot en vask af kartofler til AKV's produktion. Det vil give mulighed for at levere flere sten, og vi vil fremover reducere vores vandforbrug væsentligt.

Nu er bygningen rejst, og vasketromler, vandrenseanlæg, transportbånd m.v. leveret og under montage. Forud kunne AKV's medarbejdere torsdag den 29. april holde rejsegilde på den 10 m høje bygning, og siden er de store maskiner modtaget i en lind strøm fra vore primært hollandske leverandører og placeret i bygningen.

Rejsegilde

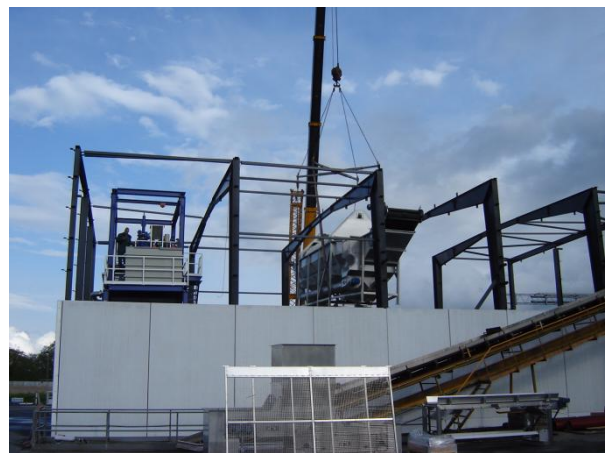
I de kommende måneder er det vore egne medarbejdere samt lokale montører, der skal forbinde de enkelte anlægsdele og knytte funktionerne til den eksisterende produktion og spildevandshåndtering. Sideløbende vil vores egen el-afdeling etablere netværket af ledninger mellem maskinerne og tavlerummet og etablere den nødvendige styring.

Det nye vaskeri vil medføre nye leveringsbetingelser for kartoffelleverancerne. For kampagnen 2010 gælder det, at smudspræmierne for rene kartofler vil blive reduceret lidt, og tilsvarende vil smudsbøderne først starte ved 10% smuds mod tidligere 9% smuds. Endvidere vil bøderne for leverancer med mange sten blive mindre ved kun at blive opkrævet for høje stenprocenter. Kort sagt - det vil blive billigere at levere smuds.

Det er ikke forventningen, at vi i 2010 kan håndtere alle smudstyper og alle smudsmængder. Derfor er der ikke fri smudslevering, og specielt avlere med mange sten, store sten, træstykker og mange jordknolde må regne med stadig at skulle have pillemandskab på optageren. Man skal særligt være opmærksom på smudstyper som f.eks. træstykker og slagger, som er vanskelige at pille fra, da de næsten vejer det samme som kartofler, samt store sten, som kan ødelægge meget både hos avler og på fabrik.

Det er målet, at man efter evt. tilpasning af AKV's nye vaskeri i 2011 vil kunne tage kartofler op uden pillemandskab på optageren, hvis man har lagt kartofler i fornuftig jord uden træstykker, slagger og større stenmængder. Derefter vil smudsbidragssystemet blive baseret på en betaling i forhold til den smudsmængde, der leveres til fabrikken.

Men - uanset, om vaskeriet er gammelt eller nyt, vil fabrikken ikke kunne løse problemet med rådgne kartofler, og denne smudstype vil der komme mere fokus på i fremtiden.

Vasketromle hejses på plads

Udover at give driftsmæssige besparelser indenfor energi, vandforbrug og vedligehold er det nye vaskeri også et vigtigt led i fabrikkens fremadrettede strategi om, at "Det skal være lettere at være avler".

Udvikling på stivelsesmarkedet

Af bestyrelsesformand Jørgen Skeel

I det forløbne år har vi oplevet priser på stivelsesmarkedet, som vil blive husket længe. Fra sidste sommer og hen gennem efteråret faldt priserne markant og til under kostprisen. Vi har set de laveste priser i årtier. I 2009 afviklede vi den C-stivelse, der var blevet produceret i 2008-kampagnen på nativ markedet. Det resulterede i, at vi fik et tab på den forretning. I samme periode indfandt der sig et lige så markant prisfald på stivelsen til papirmarkedet. Lave priser og tillige begrænset afsætning. Prissætningen var styret af udbud og efterspørgsel. Det store udbud var resultatet af to kampagner med meget stor europæisk produktion, og for en del fabrikker desuden et behov for at sælge meget i efteråret for overhovedet at få plads til kampagneproduktionen.

Gennem de seneste måneder har der været melding om bedre tider på markedet. Lagrene er reduceret som følge af høj afsætning af kartoffelsti-

velse. Faktisk har kartoffelstivessalg i Europa hver måned i mere end et halvt år ligget på et niveau, som vi skal 3 år tilbage for at finde. Der er grund til forsigtig optimisme, da priserne er på vej op. For det første er dollarkursen i forhold til euroen steget, og i Fjernøsten er tapioka-høsten slået fejl. Tørke kombineret med insektangreb har reduceret produktionen med flere mio. ton i Thailand, Vietnam og Indonesien. Det forlyder også, at kartoffelstivelsesproduktionen i Kina ikke var stor sidste år.

En større afsætning til Fjernøsten vil kunne bringe det europæiske kartoffelstivelseslager tilbage på normalt niveau, og dollarens stigning vil øge den europæiske papirindustri konkurrenceevne. Begge dele vil få positiv indflydelse på AKV's indtjeningsevne. Det ser vi frem til efter et år, som vi helst hurtigt lægger bag os.

Besøg AKV og LandboNords forsøgsmark

Af agrochef Henrik Pedersen

Torsdag den 1. juli 2010 er der åbent hus i den fælles forsøgsmark for AKV og LandboNord. Marken er beliggende på Landbolystvej ved Dronninglund: Kør ad Slotsgade mod Dronninglund, og lige før Dronninglund Slot ligger Landbolystvej på højre hånd. Der vil være rundvisninger i marken kl. 15.00 og kl. 19.00.

I marken er der i år forsøg med anvendelse af overskårne læggekartofler, bekæmpelse af rodilt-svamp ved forbedret produktion af læggekartofler, kvalitetsproduktion af læggekartofler, demonstration af sygdomme i kartofler, sortsforsøg, kontrolmark for læggekartofler og meget mere. Der vil være fremvisning af en renser til mekanisk ukrudtsbekæmpelse, orientering om skimmel samt præsentation af nyt projekt vedr. styring af vanding i kartofler. Alle andelshavere, medhjælpere

og andre interesserede er velkomne på dagen, men man er også velkommen til på et andet tidspunkt at besøge marken.

Kalenderen

Af sekretær Jytte Koldkjær

Generalforsamling
Åbent hus i forsøgsmark
Åbent hus i forsøgsmark
Kartoffeldag 2010

Onsdag den 16. juni 2010, kl. 13.30
Torsdag den 1. juli 2010, kl. 15.00-17.00
Torsdag den 1. juli 2010, kl. 19.00-21.00
Torsdag den 5. august 2010

Kulturhuset Hjallerup
Dronninglund
Dronninglund
Hoven, Tarm

Energiafgifterne

Af adm. direktør Niels Eriksen

I foråret 2009 fremlagde regeringen med Forårspakken 2.0 en række nye energiafgifter indenfor procesindustrien. De første beregninger viste, at meromkostningen for AKV ville beløbe sig til mere end 1½ mio. kr. om året. En afgiftsbelastning på det niveau ville få meget store negative konsekvenser for AKV's konkurrenceevne. Tilsvarende for de øvrige kartoffelmelsfabrikker og andre indenfor fødevarerproduktionen. Modstanden har været massiv, og et netop gennemført serviceeftersyn af forårspakken har medført, at regeringen

slækker på de afgifter, der var planlagt fra 2013. Reduktionen vil blive en tredjedel af det påtænkte, men fordelingen blandt de berørte industrier vil først være kendt til efteråret, når det egentlige forslag præsenteres.

Det er glædeligt, at regeringen har lært af kritikken og har forstået, at procesindustrien spiller en meget stor rolle for beskæftigelsen og den danske økonomi, men der er fortsat al mulig grund til, at vi følger den sag helt til dørs.

AAF

Af adm. direktør Niels Eriksen

Den samlede stivelsesindustri i EU (AAF) har haft et travlt forår. Den har til det sidste gjort forsøg på at afbøde effekten af EU-støttens forsvinden på stivelsesområdet, men det må nu erkendes, at afkoblingen bliver en realitet. Fokus er nu rettet mod at sikre de fremtidige vilkår i forbindelse med den nye landbrugspolitik efter 2013.

Kartoffelstivelsessektoren i Europa vil blive mindre, hvis ikke der politisk gennemføres ordninger, der sikrer nye anvendelsesmuligheder, f.eks. indenfor

plast- eller energisektoren. En reduktion af sektoren med en tredjedel er ikke usandsynlig på længere sigt. For at lette strukturtilpasningen forsøger AAF at spille en rolle og hjælpe kapacitet ud af markedet. Det er imidlertid ikke nogen let opgave. Udspillet er, at alle stivelsesaktører skal bidrage økonomisk til en ordening, men også at kapacitetsreduktionen skal være frivillig. Det er en model, ingen holder særligt meget af, men som kan blive påtvunget, hvis EU-systemet skal medvirke finansielt med støtte til fabrikslukninger.

Areal til AKV i 2010

Af agrochef Henrik Pedersen

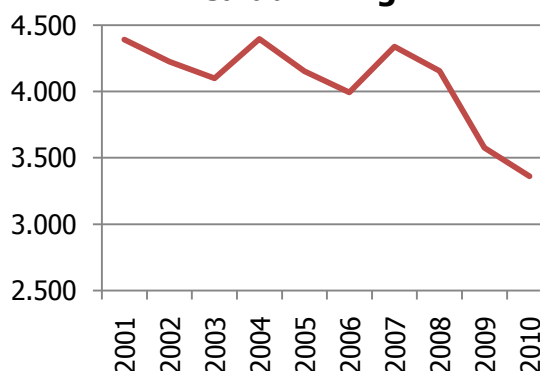
Arealet til AKV er i år faldet til under 3.500 ha. For at fabrikken skal nå sit produktionsmål, skal avlerne i gennemsnit avle ca. 420 hkg kartofler med 19,5% stivelse, og dette er lidt under det faktisk høstede udbytte de sidste 2 år.

Der er over en periode tale om en arealnedgang på omkring 20% i forhold til tidligere år. Denne nedgang dækker over et fald i produktionsmål på omkring 10%, men også over en reel udbyttefremgang, og denne stammer især fra en effektiv insektbekæmpelse ved anvendelse af Prestige samt et fravalg af uegnede/vandlidende arealer til avl af kartofler.

Avlerdata 2010

Antal andelshavere	196
Antal avlere	135
Gns. kontraktstørrelse hkg (19,5%)	10.380

Arealudvikling

Kommentar: De sidste 2 år er der sket et stort fald i arealet med kartofler. Dette skyldes dels reducerede kontrakter efter den meget store produktion i 2008 og dels øgede udbytter.

Fokus på økonomi

Af agrokonsulent Niels Jørgen Kristensen

Mekanisk ukrudtsbekæmpelse

Der er flere grunde til at kigge på alternativer til den nuværende praksis i kartoffelavl. En af grundene er økonomi. Kan vi reducere omkostningerne ved at gøre tingene anderledes ?? Desuden bliver der jævnligt kigget på de midler, der er til rådighed, og specielt forventes det, at ukrudtsmidlerne til kartofler vil blive dyrere at anvende ved evt. kommende nye pesticidafgifter. Og ukrudtsbekæmpelsen er et område med potentiale for nedskæring af pesticidforbruget og samtidig opnåelse af nogle arbejdslettelser og måske neutral indflydelse på økonomien. At holde kartofler rene mekanisk er ikke en ny idé - heller ikke i AKV's avlerkreds.

Art	Enh.	Antal	Pris	Værdi
1	143,00			
2	42,00			
3	109,50			
4	595,00			
5	109,50			
6	125,00			
7	104,50			

Derfor har vi besøgt Per Østergaard i Lørslev ved Hjørring for at høre om de erfaringer, han siden starten i 1992 har gjort sig med at holde kartoflerne rene mekanisk. Hans motiv var, at der også dengang var udsigt til begrænsninger på brugen af midler til ukrudtsbekæmpelsen - og han har absolut ikke fortrudt.

Princip

I princippet er der to veje at gå, når man laver mekanisk ukrudtsbekæmpelse. Den ene er udtørring, hvor man stiler efter at køre, når det er højt tørt vejr - og dermed frilægge ukrudtet, som derved udtørres og dør. Per Østergaards har valgt den anden metode, som er tildækning. Han starter ved ikke at lave en for stor kam ved lægningen. Første gang, der køres med Gruse-ukrudtshypperen, stilles stjernetallerknerne ret tæt sammen. Næste gang stilles de lidt længere ud, så der kommer et lag jord mere op over kammen. En evt. tredje gang stilles de lidt længere ud igen. Farten er ca. 10 km/time. På renseren sidder også en strigle, som strigler toppen af kammen lidt ned, inden tallerknerne kammer op igen. Er kartoflerne kommet op, fjernes de midterste af striglerne, så det kun er siden af kammen, der strigles.

Fordele

Når der bruges tildækning, er vejret ikke så afgørende. Per Østergaard foretrækker, at jorden er lidt fugtig, så den kan blive lidt knoldet og derved mindske risikoen for fygning. Det betyder, at der er mange timer til rådighed til arbejdet - ikke som ved sprøjtning, hvor der skal være vindstille. De gode sprøjtetimer kan så udnyttes andetsteds. Tidligere havde Per Østergaard problemer med tilslemning af jorden. Det har han aldrig oplevet, efter at han begyndte at rense. Udbytteerne er blevet større og mere stabile.

Ulemper

Der skal bruges flere timer på den mekaniske ukrudtsbekæmpelse. Kapaciteten er 2-3 ha/time ved ca. 10 km/time. Og køres der, hvor der er meget tørt eller på meget let jord, er der en risiko for jordfygning.

Billedet:

Der findes flere nyere typer renserer til mekanisk ukrudtsbekæmpelse (f.eks. Einböch fra Yding Smedie og Hatzenbichler fra SKS maskiner). Der bliver lavet forsøg og praktisk afprøvning med disse typer i 2010, ligesom AKV's agroafdeling indsamler erfaringer fra de kartoffelavlere, der har arbejdet med området. Resultater vil bl.a. blive fremlagt på årets markvandring den 1. juli 2010.

